

Soepgans (Boerengans), 10 juni 2009
bij de Nek, Schellinkhout.
Foto: Loes van den Bremer

Grote aantallen ganzen gekleurringd in Nederland in 2009

In het kader van meerdere onderzoeken zijn in de periode eind mei – half juli 2009 bijna 1300 ganzen van kleurringen voorzien. Het gaat om 1024 Grauwe Ganzen, 105 Canadese Ganzen, 24 Boerenganzen en 7 Indische Ganzen die met donkergroene halsband of donkergroene gekleurde pootring zijn geringd.

Een en ander is een vervolg op een al jaren lopend populatieonderzoek in ons land. Hiertoe werden in 1990 voor het eerst Grauwe Ganzen met halsbanden gemerkt door Maarten Loonen. Later werd dat onderzoek voortgezet door Berend Voslamber en anderen. In de periode 1990-2008 werden op enkele plekken in het land vogels geringd. De nadruk lag daarbij op het in kaart brengen van bewegingen van plaatselijke broedvogels in de loop van het seizoen. Voorts werd, met name in de Ooijpolder bij Nijmegen, getracht om de factoren te bepalen die de populatiegrootte beïnvloeden.

De grote serie aflezingen die inmiddels is verzameld, leent zich voor het maken van een populatiemodel. Meer gegevens uit de verschillende deelpopulaties zijn echter wenselijk. Vandaar dat er gekeken is in welk deel van het land nog data ontbraken. Dat bleek vooral in het westen te zijn. Dit was een belangrijke reden om in 2009 ook in de provincies Noord- en Zuid-Holland en Utrecht ganzen te ringen.

Naast Grauwe Ganzen zijn dit jaar voor het eerst Boerenganzen (Soepganzen) geringd, met halsbanden van hetzelfde type als bij Grauwe Ganzen. Er is namelijk vrijwel niets bekend omtrent verplaatsingen van deze dieren. Iedereen zegt altijd 'dat die witte vogels altijd op die ene plek zitten'. Maar is dat ook zo? De eerste resultaten laten zien dat ze ook gewoon met de Grauwe Ganzen meevliegen en ver van de ringplek kunnen opduiken. Zo is halsband M02 uit de Westerlanderkoog op Wieringen al op meerdere plekken in de Kop van Noord-Holland opgedoken, tot op 9 km van de ringplek.

Bij Arnhem zijn 7 Indische Ganzen geringd (pootringen). Let dus ook op deze soort! Dat geldt ook voor de Canadese Ganzen die van donkergroene halsbanden voorzien werden. De eerste werd als adulte man (met jongen) in 2007 in de Ooijpolder geringd. In 2008 werden 23 vogels geringd bij Arnhem, 9 volwassen en 14 jonge vogels. Slechts enkele waarnemingen kwamen tot nu toe binnen. De vogels blijven veel in de buurt van de ringplek, maar doken dankzij de oplettendheid van een Belgische aflezer ook op in Flevoland. Verder moest Trinus Haitjema terugkomen uit Estland om een vogel af te kunnen lezen in de Makkumer Noordwaard.

In 2009 werden 8 vogels (2 adulte en 6 jongen uit twee families) geringd in de Millingerwaard (Ooijpolders). Daarnaast werd een vogel geringd in het Gruisveld, Westzaan, en 96 bij de Woldeelen te Haren in Groningen. De laatste groep leverde al aardige waarnemingen op. In deze groep bevonden zich ook vogels die in Duitsland met pootringen geringd werden en het is dus niet vreemd dat een aantal van de door ons geringde vogels inmiddels bij onze burens is afgelezen. Daarnaast zit er een groot aantal in de omgeving van de Blauwe Stad/Tjamme in Oost-Groningen (waarnemingen André Boven).

Oproep

Bij deze willen we iedereen die ganzen met halsbanden en/of pootringen ziet, vragen deze te melden via de website www.geese.org. Als er problemen zijn met het inloggen of invoeren zijn wij steeds bereid u daarbij te helpen.

Berend Voslamber

SEX samen met Grauwe Ganzen in de Westerlanderkoog op Wieringen, 9 september 2009. Foto: Wiepko Lubbers.

Figuur 1. Overzicht van ringplaatsen in Nederland. Hoe groter de stip hoe meer ganzen geringd. Op de rode plekken is (ook) in 2009 geringd.

